

**B.V. EXPLOITATIEMAATSCHAPPIJ
MUSEUMSTOOMTRAM**

**te
Hoorn**

Rapport inzake de jaarrekening 2018

**VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN
Heer Accountants B.V.**

datum: 26 APR. 2019

tegenwoordig:
tegenwoordig: TB

Inhoudsopgave

Blz.

RAPPORT

ALGEMEEN

2

BESTUURS- EN DIRECTIEVERSLAG

5

VERSLAG VAN HET BESTUUR STICHTING MUSEUMSTOOMTRAM HOORN-MEDEMBLIK

13

JAARREKENING

Balans per 31 december 2018

14

Winst- en verliesrekening over 2018

16

Grondslagen voor de financiële verslaggeving

17

Toelichting op de balans per 31 december 2018

19

Toelichting op de winst- en verliesrekening over 2018

23

OVERIGE GEGEVENS

Controle verklaring

26

Bijlage

29

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN
Heer Accountants B.V.

datum: 26 APR. 2019

paraaf:
TB

ALGEMEEN

Vaststelling jaarrekening 2017

De Algemene Vergadering van Aandeelhouders heeft op 15 mei 2018 de jaarrekening 2017 vastgesteld met een verlies van € 108.113 dat is onttrokken aan de algemene reserve.

RESULTATEN

De resultaten kunnen als volgt worden samengevat (bedragen x € 1.000):

	2018	2017	2016	2015	2014
Opbrengst vervoer	1.166	1.044	1.020	930	925
Opbrengst horeca	413	351	379	323	320
Uitgeleend personeel (SBM)	102	73	48	53	108
Commissie reisbemiddeling	3	-	5	3	8
Diverse opbrengsten	27	51	76	96	89
	<u>1.712</u>	<u>1.519</u>	<u>1.528</u>	<u>1.405</u>	<u>1.451</u>
Af: Kostprijs horeca	138	114	128	120	122
Touroperating	15	30	6	6	4
	<u>153</u>	<u>144</u>	<u>134</u>	<u>126</u>	<u>126</u>
Bedrijfsopbrengsten	<u>1.559</u>	<u>1.375</u>	<u>1.394</u>	<u>1.279</u>	<u>1.325</u>
Directe kosten	439	428	424	378	389
Afschrijvingen	66	64	55	50	78
Personeelskosten (inclusief overige personeelskosten)	887	828	786	848	690
Overige kosten	476	526	481	402	427
	<u>1.868</u>	<u>1.846</u>	<u>1.746</u>	<u>1.678</u>	<u>1.584</u>
Bedrijfsresultaat	-310	-471	-376	-398	-259
Subsidies	374	370	370	369	382
Rentebaten / -lasten	-9	-7	-5	-4	-2
Vennootschapsbelasting	-	-	0	0	0
	<u>55</u>	<u>-108</u>	<u>-11</u>	<u>-34</u>	<u>121</u>
Resultaat	<u>55</u>	<u>-108</u>	<u>-11</u>	<u>-34</u>	<u>121</u>

Historisch overzicht horeca (bedragen x € 1.000)

	2018	2017	2016	2015	2014	2013	2012	2011
Omzet tram	413	351	216	173	157	157	165	173
Omzet boot	-	-	162	150	163	144	152	151
Totale omzet	413	351	378	323	320	301	317	324
Brutowinst	275	237	250	251	205	200	192	192
In procenten van de omzet	67	68	66	78	64	66	61	59

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN
Heer Accountants B.V.

datum: 26 APR. 2019

paraaf:

FINANCIËLE POSITIE

	31 decem- ber 2018	31 decem- ber 2017
Langdurig beschikbaar vermogen		
Eigen vermogen	706	651
Voorzieningen	0	16
	<u>706</u>	<u>668</u>
Langdurig vastgelegde middelen		
Materiële vaste activa	<u>165</u>	<u>193</u>
Overschot langdurig beschikbaar vermogen voor financiering van werkkapitaal	<u>541</u>	<u>474</u>
Vlottende activa		
Vorraden	88	87
Overige vorderingen	168	182
Liquide middelen	444	360
	<u>700</u>	<u>628</u>
Kortlopende schulden		
Stichting Beheer Museumstoomtram	17	4
Stichting Beheer Spoorlijn	9	14
Overige	120	135
	<u>146</u>	<u>154</u>
Werkkapitaal	<u>554</u>	<u>474</u>

	31 decem- ber 2018	31 decem- ber 2017
De vermeerdering van het werkkapitaal met € 80.000 kan als volgt worden weergegeven (bedragen x € 1.000):		
Resultaat	55	-108
Afschrijvingen	<u>66</u>	<u>64</u>
Cashflow	121	-44
Mutatie voorziening	<u>-4</u>	<u>2</u>
Beschikbaar gekomen	118	-42
Aangewend voor investeringen in materiële vaste activa	38	65
Mutatie werkkapitaal	<u>80</u>	<u>-106</u>

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN
Heer Accountants B.V.

datum: 26 APR. 2019

paraaf:

Liquiditeit

De liquiditeitspositie op korte termijn (exclusief voorraden) vertoont een overschot, namelijk € 466.000. (vorig jaar € 388.000), hetgeen blijkt uit het volgende overzicht (bedragen x € 1.000):

	2018	2017
Overige vorderingen	168	182
Liquide middelen	<u>444</u>	<u>360</u>
	612	541
Stichting Beheer Museumstoomtram	-17	-4
Stichting Beheer Spoorlijn	-9	-14
Overige kortlopende schulden	<u>-120</u>	<u>-135</u>
Liquiditeitspositie	<u>466</u>	<u>388</u>

De liquiditeitspositie is toegenomen met € 78.000.

Solvabiliteit

Het eigen vermogen (het financiële weerstandsvermogen op lange termijn) bedraagt positief € 706.333. (2017: € 651.385).

FISCALE POSITIE

Het fiscale resultaat over 2018 bedraagt € 48.957.

Het compensabel verlies dat verrekenbaar is met toekomstige winsten bedraagt € 516.415. Dit bedrag is opgebouwd volgens de navolgende tabel (bedragen in €):

Compenseerbaar verlies 2013 (verrekenbaar tot en met 2022)	352.623
Compenseerbaar verlies 2015 (verrekenbaar tot en met 2024)	45.120
Compenseerbaar verlies 2017 (verrekenbaar tot en met 2026)	<u>118.672</u>
Totaal compenseerbaar verlies	<u>516.415</u>

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN
Heer Accountants B.V.

datum: 26 APR. 2019

paraaf: HB

Directieverslag

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN
Heer Accountants B.V.

datum: 26 APR. 2019

paraaf:

BESTUURS- EN DIRECTIEVERSLAG BEM

Algemeen deel van het bestuurs- en directieverslag boekjaar 2018

1. Samenstelling bestuur en Raad van Toezicht

Het bestuur van de Museumstoomtram Hoorn-Medemblik is ingericht conform de Code Cultural Governance. De Museumstoomtram Hoorn-Medemblik bestaat uit de entiteiten B.V. Exploitiemaatschappij Museumstoomtram (BEM), Stichting Beheer Museumstoomtram (SBM) en Stichting Beheer Spoorlijn (SBS). Deze zijn ingericht volgens het Raad van Toezichtmodel, waarbij de directie het bestuur vormt. Binnen de Stichting Museumstoomtram Hoorn – Medemblik (SMHM, de voormalige Stichting Administratie Kantoor aandelen BEM) functioneert het bestuursmodel: het bestuur van de SMHM functioneert voor de BEM, SBM en SBS als Raad van Toezicht.

In het boekjaar 2018 werd de directie gevoerd door drs. R.P. van den Broeke. De Algemene Vergadering van Aandeelhouders werd gehouden op 15 mei 2018, waarin de jaarcijfers 2017 werden vastgesteld en de directie werd gedechargeerd voor het in 2017 gevoerde beleid.

De samenstelling van de Raad van Toezicht bleef in 2018 ongewijzigd en is derhalve als volgt:

- De heer A.J.M. Rozemond (voorzitter)
- Mevrouw Ir. A.C. Kapitein (lid)
- De heer P.J. Verdegaa RA (lid)

De Raad van Toezicht vergaderde in 2018 vier keer.

De leden bezochten daarnaast verschillende keren individueel het museum voor overleg met de directeur.

2. Ontwikkelingen

2.1 Algemeen

Op 23 mei 1968 reed voor het eerst een stoomlocomotief voor museaal toeristische doeleinden tussen Hoorn en Medemblik. Daarmee begon de geschiedenis van de museumspoorlijnen in ons land en die tussen Hoorn en Medemblik. In 2018 werd het 50-jarig bestaan met diverse bijzondere evenementen gevierd, waarbij de rijdende presentatie van de Museumstoomtram veel extra aandacht kreeg.

Ondanks de negatieve effecten op de bezoekersaantallen als gevolg van de langdurige periode van droogte en hitte, droegen de evenementen en de voortgaande marketinginspanningen en productverbeteringen bij aan het realiseren van een volgend bezoekersrecord op rij. Een bezoekersrecord dat bovendien ver boven de vorige uit steeg.

Het aantal reizigers dat mocht worden verwelkomd aan boord van stoomtram en boot bedroeg in 2018 in totaal 177.473 (dat waren 158.462 reizigers in 2017). Voor het eerst in de geschiedenis bedroeg het aantal individuele bezoekers meer dan 100.000, om precies te zijn 100.684 personen.

In de begroting is met een dergelijk groei van het aantal bezoekers niet gerekend. De huidige organisatie en de producten die zij aanbiedt laten weinig ruimte voor veel verdere groei; wel kan met efficiency nog steeds voordeel worden behaald, maar dan is (en blijft) de druk op de organisatie wel hoog. Om verdere verantwoorde groei mogelijk te maken zullen in de komende periode maatregelen worden genomen.

2.2 Financieel

De totale baten bedroegen € 1.558.509 De bedrijfskosten namen door de toenemende activiteiten in 2018 toe tot € 1.868.279.

Het bedrijfsresultaat bedroeg hierdoor +/- € 309.770. In 2018 is van de gemeenten Hoorn en Medemblik € 373.649 aan exploitatiebijdragen ontvangen. Deze zijn toegekend op voorwaarde dat de Exploitiemaatschappij aan de prestatieafspraken genoemd in de uitvoeringsovereenkomsten met beide gemeenten heeft voldaan.

Het resultaat voor belastingen bedraagt € 55.070.

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN
Heer Accountants B.V.

datum: 26 APR. 2019

paraaf:

2.3 Exploitatie en beheer spoorlijn

De samenstelling van de Commissie van Advies (door de directie benoemd met goedkeuring van de Minister van Infrastructuur en Milieu in het kader van de voorwaarden verbonden aan de concessie van de Vennootschap voor de exploitatie van de lokaalspoorweg Hoorn – Medemblik) bleef in 2018 ongewijzigd en is als volgt:

- De heer F.M. van Setten (voorzitter, exploitatie & spoorwegveiligheid)
- De heer Ir. P. Leenders (materieel & werkplaats)
- De heer Ing. N. van den Hurk (infrastructuur)

De Commissie vergaderde in 2018 drie keer, waarvan één keer in gezamenlijkheid met de Raad van Toezicht. De commissieleden bezochten daarnaast verschillende keren individueel het museum voor overleg met de Chef Exploitatie en de Manager Techniek.

De Commissie van Advies rapporteert over de aandachtsgebieden techniek, infrastructuur en veiligheid & exploitatie aan de Raad van Toezicht en heeft in de jaarlijkse gezamenlijke bijeenkomst op 27 november verslag uitgebracht. Raad van Toezicht en Commissie van Advies kunnen in voorkomende gevallen direct contact met elkaar opnemen via de voorzitters.

2.4 Presentatie en exploitatie

De dienstregeling werd in 2018 over het algemeen uitgevoerd volgens dezelfde structuur als in de jaren ervoor. Dit betekent dat trams aan het eind van de ochtend vertrekken uit Hoorn, afgestemd op de grotere vraag in dat dagdeel. Verdeeld over de dag keren zij terug naar Hoorn vanuit Medemblik. Er wordt aansluiting gegeven op één retour varende boot. Deze indeling biedt bezoekers meer reismogelijkheden als zij voor het maken van een dagtocht kiezen, is efficiënter uit te voeren en biedt de kans meer van de collectie te laten zien. Structureel afwijkend van 2017 was het feit dat de uitgebreidere zomerdienstregeling niet op 1 juli maar medio juli begon. Deze was daardoor beter afgestemd op de start van de vakanties (en komst van de meeste bezoekers). In die periode werd het jubileumevenement Bello Festival georganiseerd. In de herfstvakantie werd het jubileum-evenement Spoor en Tram anno 1926 georganiseerd.

Aantallen reizigers per product. Dit ziet er (afgerond) als volgt uit:

Product	2018	2017
• Historische driehoek van uit Hoorn: tram en dan boot	76.000	70.000
• Historische driehoek vanuit Enkhuizen: boot en dan tram	29.000	25.000
• Historische Driehoek: retour stoomtram	22.000	22.000
• Speciale programma's (winter/evenementen/geen rit)	28.000	16.000
• Deeltrajecten en enkele reizen tram	19.000	21.000
• Enkele reizen en retouren boot	3.000	3.000
Totaal	177.000	157.000

Historisch Driehoek vanuit Enkhuizen groeide iets sterker dan de gemiddelde reizigersgroei. Beleid om dit verder evenwichtiger te krijgen wordt krachtig voortgezet.

Als gevolg van de extra grote evenementen in het jubileumjaar steeg met name het aantal reizigers in speciale programma's.

Korte producten waarbij de bezoeker meer van de collectie ontdekt op het museumterrein in Hoorn worden vanaf 2019 verder ontwikkeld.

De Stoomsafarivoor de jongste bezoekers werd in 2018 geactualiseerd en aangepast voor een grotere leeftijdscategorie dan nu het geval is. In mei 2018 werd de museumpresentatie bovendien uitgebreid, met het opnemen van de tot Bello Atelier verbouwde route door de werkplaats.

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN
Heer Accountants B.V.

datum: 26 APR. 2019

paraaf:

De winterprogramma's blijven zich positief ontwikkelen. De beproefde Sinterklaas- en Kerstprogramma's alsmede Dickens Express werden ongewijzigd uitgevoerd en vrijwel uitverkocht. Met name bij deze min of meer afgeronde producten bleek het inmiddels aanbieden via e-tickets tot een efficiënte en vooral ook effectieve verkoop te leiden.

Op het gebied van collectieuitwisseling gebeurde er veel in 2018. Zelf ging de Museumstoomtramcollectie niet op excursie, maar stoomlocomotieven van Stoom Stichting Nederland en Museum Buurspoorweg, alsmede een replica motorrijtuig van de Stoomtrein Goes-Borsele kwamen de evenementen opluisteren die in het kader van 50 jaar Museumstoomtram werden georganiseerd.

2.5 Personeel

De Museumstoomtram kende in 2018 een equivalent van 20 fulltime betaalde arbeidsplaatsen, inclusief 4 fte ten behoeve van het exploitatiesizoen en 3 fte die vanuit de Wajong regeling van het UWV in dienst zijn genomen.

Op 31 december waren 304 medewerkers (betaald en onbetaald) werkzaam in het museum, als lokettist, stationschef, treindienstleider, seinhuiswachter, chef trein, stoker, machinist, horecamedewerker, conducteur, historische rollenspeler, technisch of onderhoudsmedewerker en/of administratieve kracht. Voorts werden er stageplaatsen aangeboden, met name bij de restauratieprojecten. Alle medewerkers kregen een (her)instructie met toets over de veilige en correcte uitvoering van hun functie binnen het museum.

In april werd een wervingsdag voor nieuwe vrijwillige medewerkers in diverse functies georganiseerd. Op deze en andere momenten in het jaar stroomden vrijwillige medewerkers in op diverse functies.

Binnen de afdelingen exploitatie en tractie is verder gewerkt aan een systeem van opleidingen, examens en keuringen om meer (vrijwillige) medewerkers op te leiden tot treindienstleider, stoker, machinist, seinhuiswachter en chef trein. Zeven mensen werden in deze functies met goed gevolg geëxamineerd.

De organisatie wordt geleid volgens het Management Team model met team- en projectleiders. Bij punt 6 Bestuur en Organisatie is dit verder beschreven.

2.6 Projecten

De collectie rollend materieel waarmee de exploitatie bij de Museumstoomtram wordt uitgevoerd, is eigendom van de Stichting Beheer Museumstoomtram. Dit geldt eveneens voor de stationsgebouwen. De lokaalspoorweg Hoorn-Medemblik is in beheer bij de Stichting Beheer Spoorlijn.

In 2018 werd aan een aantal historische railvoertuigen, alsmede aan enkele stations van de Stichting Beheer Museumstoomtram gerestaureerd. In het verslag van de Stichting Beheer Museumstoomtram zijn deze werkzaamheden toegelicht.

Belangrijk punt van aandacht in de collectieontwikkeling blijft de toename van de (reserve)capaciteit in zitplaatsen. Dit vraagt nog steeds om een verruiming van de capaciteit in de rijtuigen in de komende jaren. Veel projecten uitgevoerd voor de Stichting Beheer Museumstoomtram betreffen daarom de restauratie of zelfs constructie van personenrijtuigen. In 2018 waren dit rijtuigen C290, 501, enkele Oostenrijkse rijtuigen en de rijtuigen behorend bij de Tram voor Bello.

De opbrengsten voor de BEM uit de restauratieprojecten - door het stellen van personeel dat de restauratiewerkzaamheden uitvoert - lagen in 2018 op een iets hoger niveau als het jaar ervoor.

In 2016 werd aan de Stichting Beheer Museumstoomtram door de BankGiro Loterij een extra projectbijdrage toegekend voor de restauratie van de stoomtramrijtuigen BC 423 en BC 425. Hierbij zal naast het restaureren tevens een aanpassing van het werkplaatsgebouw worden uitgevoerd. Hierdoor kunnen bezoekers op een veilige en educatieve wijze kennis maken met het restauratieproces. De uitvoering van dit project vond plaats gedurende het gehele jaar 2018.

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN
Heer Accountants B.V.

datum: 26 APR. 2019

paraaf:

In opdracht van de Stichting Beheer Museumstoomtram zijn diverse werkzaamheden uitgevoerd aan restauratieprojecten van rollend materieel, gebouwen en seinwezen. In het verslag van de Stichting Beheer Museumstoomtram zijn deze werkzaamheden toegelicht.

In opdracht van de Stichting Beheer Spoorlijn is in 2018 gewerkt aan groot onderhoud en vernieuwing van spoorgedeeltes. In het verslag van de Stichting Beheer Spoorlijn zijn deze werkzaamheden toegelicht.

3. Omzet en kosten, die samenhangen met het bezoek aan de Museumstoomtram

3.1 Totaal

Het aantal reizigers van stoomtram en boot bedroeg in 2018 177.473 reizigers.

De omzet uit de directe exploitatie, bestaande uit entreeopbrengsten, horecaopbrengsten en diverse uit de exploitatie voortkomende opbrengsten steeg tot € 1.579.847.

De activiteiten op het gebied van de collectie (werkzaamheden voor de Stichting Beheer Museumstoomtram en werkzaamheden verricht aan levensduur verlengend onderhoud aan de lokaalspoorrijtuigen) stegen met een bedrag van € 10.000, doordat aan meer projecten werd en kon worden gewerkt vanwege de middelen daarvoor in de Stichting Beheer Museumstoomtram.

3.2 Inkomsten uit entree

De omzet uit vervoer steeg als gevolg van het toegenomen bezoek tot € 1.166.413. De opbrengst per reiziger daalde licht tot € 6,57 (vorig jaar € 6,59).

3.3 Inkomsten uit horeca / nevenbedrijven

De omzet in de afdeling horeca en nevenbedrijven steeg tot € 413.434. Mede als gevolg van de extra evenementen in 2018 lag dit op een hoog niveau. De inkoop die aan deze omzet is gerelateerd bedroeg € 137.955. De opbrengst per reiziger steeg zo'n 7% tot € 2,32 (2017: € 2,22). De bruto winstmarge daalde naar 66% (2017: 67%).

3.4 Kosten exploitatie

Met € 438.687 liggen de directe exploitatiekosten als gevolg van het extra vervoer hoger dan het jaar ervoor, maar deze stijging bleef beperkt.

Wel stegen de kosten van de georganiseerde evenementen – die overigens deels worden gesubsidieerd vanuit een jubileumbijdrage door het Prins Bernhard Cultuurfonds.

3.5 Personeelskosten

De personeelskosten, inclusief overige personeelskosten, stegen ook in 2018 ten opzichte van het voorgaande jaar tot € 886.943. De loonkosten stegen tot € 623.595. Voor de stijgende personeelskosten kunnen drie belangrijke redenen worden aangevoerd:

1. In tegenstelling tot voorgaande jaren kon geen gebruik worden gemaakt van een loonkostensubsidieregeling;
2. Het doorvoeren van de indexering/loonstijging zoals die geldt binnen de Recron cao, alsmede het verhogen van de loonschalen van enkele medewerkers.
3. Het in dienst nemen van meer seizoenskrachten met een hogere leeftijd, als gevolg van ontwikkelingen in de arbeidsmarkt.

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN
Heer Accountants B.V.

datum: 26 APR. 2019

paraaf:

3.6 Afschrijvingen

In het boekjaar is € 37.877 geïnvesteerd. De investeringen hebben betrekking op machines in de werkplaats, ICT en de inrichting van de winkel in Tramstation Hoorn.

3.7 Overige bedrijfskosten

De overige bedrijfskosten daalden voor het eerst in meerdere jaren tot € 476.342. Beleid om deze kosten, en dan met name die op het gebied van ICT en communicatie, beter te beheersen hebben hun vruchten afgeworpen. Datzelfde geldt overigens ook voor de algemene kosten. De huurbedragen voor spoorlijn en materieel stegen conform de meerjarenbegroting.

ERP Systeem

- Ruim 35% van de verkooptransacties d.m.v. eticketing (In 2017 bijna 33%).
- 25.202 boekingen voor Museumkaart en Postcodeloterij via eticketing. Hiermee een opbrengst wegens reserveringskosten €50.504.
- Verkoop van kaarten voor het Bakkerijmuseum Medemblik via eticketing en loket ingevoerd.
- Verkoop van kaarten Zuiderzeemuseum via het systeem, hierdoor aanmerkelijk minder handelingen aan het loket.
- Verbeteringen doorgevoerd met de voorraadadministratie.
- Direct factureren van uit het systeem, aanzienlijke vermindering werkzaamheden voor de boekhouding.
- Reserveringsbevestigingen direct van uit het systeem. Excel werkzaamheden en groot deel van het papierwerk is verdwenen.
- Donateurs- personeel- en vrijwilliger gegevens t.b.v. mailing en planning ingevoerd waardoor Excel documenten en Synergy applicatie niet meer nodig zijn.
- Mailing van uit het systeem naar medewerkers en vrijwilligers geïmplementeerd.
- Via eticketing verzamelen van emailadressen voor de nieuwsbrief.

Overig

- Op het gebied van ICT-infrastructuur zijn tal van wijzigingen doorgevoerd om de kwetsbaarheid en toegangsbeveiliging te verbeteren. Er is geïnvesteerd in een nieuwe server, alle apparatuur is van zolder gehaald en netjes in een patchkast geïnstalleerd.
- Recoverytest uitgevoerd om te controleren of back-up procedures werken. Dit zal ieder half jaar worden herhaald.
- Noodzakelijke technische en organisatorische maatregelen uitgevoerd om te voldoen aan de nieuwe Privacy wetgeving.

4. Liquiditeit en solvabiliteit

De liquiditeitspositie vermeerderde ten opzichte van 2017 met een bedrag van € 78.000 tot een saldo van € 466.000. Deze situatie geeft geen aanleiding tot aanpassing van het beleid.

5. Inzet collectie rollend materieel.

De stoomlocomotieven legden in 2018 15.064 kilometer af. De historische diesellocomotieven 2.048 kilometer. Deze afstanden zijn overeenkomstig aan die van 2017.

Type	Nr	2018	2017	2016	2015	2014	2013	2012	2011
Loc	7742	3.194	4.375	4.243	3.909	3.152	1.729	2.170	1.945
Loc	30	970	0	0	0	0	0	1.992	1.444
Loc	18	1.136	336	546	1.061	504	714	420	168
Loc	16	351	1.386	1.040	0	232	1.428	252	1.893
Loc	5	294	4.202	2.081	1.167	1.373	4.408	3.074	3.108
Loc	26	8.323	3.655	8.224	7.880	8.340	5.749	6.098	6.751
Loc	8	338	0	450	249	182	268	210	686
Loc	6513	458	1231	0	0	0	0	0	0
Totaal:		15.064	15.185	16.584	14.266	13.783	14.296	14.216	15.995

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN
Heer Accountants B.V.

datum: 26 APR. 2019

Het grootste deel van de diensten is uitgevoerd met de historische Nederlandse tramlocomotieven. Locomotief LTM 26 maakte de meeste kilometers, gevolgd door loc NS 7742 Bello. De beide vierkante tramlocomotieven HTM 8 en GS 18 waren vaker rijdend te zien. Loc 18 en loc 30 – die na enkele jaren op de rails terugkeerden, speelden een prominente rol in de viering van 50 jaar Museumstoomtram.

Vanaf 2019 wordt een presentatieplan ingevoerd waarin het materieel evenwichtiger wordt gepresenteerd en waardoor het onderhoud efficiënter kan worden uitgevoerd. Daarbij worden locomotieven die niet direct voor de dienst nodig zijn in bepaalde seizoenen niet rijdend getoond maar geconserveerd. Omdat er voldoende stoomlocs voorhanden zijn en het onderhoud daarvan veel menskracht vergt, werd loc 16 vanaf oktober voor langere tijd uitgeleend aan de collega's van de Museum Buurtspoorweg te Haaksbergen.

De inzet van de historische motorlocomotieven was in 2018 gelijk aan de jaren ervoor. Wel vonden er in het kader van de jubileumactiviteiten gastoptredens plaats op en rond de spoorlijn. Stoomlocomotieven DB 65018 en DB 010175 van de Stoom Stichting Nederland maakten ritten op het hoofdspoorwegnet in het kader van het Bello Festival. Motorrijtuig Omc909 en stoomlocomotief NS 8107 van respectievelijk Stoomtrein Goes-Borsele en Museum Buurtspoorweg maakten elk circa 400 kilometers tussen Hoorn en Medemblik in de herfst van 2018.

Voor het vervoer van de reizigers worden lokaalspoorrijtuigen en historische Nederlandse stoomtramrijtuigen ingezet. Laatstgenoemde categorie – behorend tot de kerncollectie – nam in 2018 circa 25% van de diensten voor zijn rekening.

De grote bezoekersvraag en de relatief beperkte omvang van het rijtuigpark, vraagt om gericht beleid. De huur van rijtuig 37 van de Museum Buurtspoorweg werd aan het einde van 2018 voltooid. Daarna werd het vervangen door rijtuig 36 van dezelfde organisatie in ruil voor de bruikleen van stoomlocomotief 16.

Rijtuig SME 86 deed vanaf september dienst in de trams na voltooiing van de restauratie.

6. Bestuur & organisatie.

Basisdocumenten bij de beleidsvorming zijn thans het beleidsplan De Reisbestemming 2016-2020 en het collectieplan, dat zal worden geactualiseerd.

De heer Drs. R.P. van den Broeke is statutair directeur/bestuurder.

De Museumstoomtram Hoorn-Medemblik (BEM en beide stichtingen) wordt geleid door een Managementteam. Dit team bestaat uit de Statutair Directeur, de Manager Techniek en de Chef Exploitatie, met daaronder team- en projectleiders die de (vrijwillige) medewerkers aansturen.

De heer Ing. F.M. van den Broeke is Hoofdconservator / Manager Techniek. Hij is plaatsvervangend directeur en als hoofdconservator verantwoordelijk voor de gehele collectie. Binnen de afdeling is een aantal projectleiders werkzaam. Zaken die betrekking hebben op de documentaire collectie zijn daarbij gedelegeerd aan de heer R. van Doren. Zaken met betrekking tot de afdeling tractie zijn gedelegeerd aan teamleider de heer R. Overweel. Zaken betreffende de uitvoering van projecten en het onderhoud van rollend materieel, gebouwen en infrastructuur zijn aan diverse projectleiders gedelegeerd.

De heer G.S. de Groot is Chef Exploitatie en in die hoedanigheid verantwoordelijk voor de uitvoering en veiligheid van de tramdienst. Zaken betreffende de horeca zijn gedelegeerd aan teamleider mevrouw M. Mijdam. Zaken betreffende verkoop en administratie zijn gedelegeerd aan mevrouw J. Aker. Locatiemanager aan boord van de veerboot Friesland is mevrouw Y. Nieuweboer.

Ondersteunende afdelingen zoals boekhouding (mevrouw S. Metsaars), personeelszaken, juridische zaken en marketing vallen met team- en projectleiders onder de directie verantwoordelijkheid van de directeur, de heer Drs. R.P. van den Broeke.

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN
Heer Accountants B.V.

datum: 26 APR. 2019

paraaf: JB

7. Belangenbehartiging en samenwerking

De samenwerkingsverbanden van de Museumstoomtram zijn divers. De samenwerking en belangenbehartiging met de volgende partners betreft met name gezamenlijke uitvoering van publieksprogramma's, gezamenlijke marketing en kennisuitwisseling:

- Rederij Gebhard: onderhoudt voor risico en rekening van de Museumstoomtram de veerdienst Enkhuizen-Medemblik v.v. als onderdeel van de Historische Driehoek. De dienst wordt uitgevoerd met de historische veerboot *Friesland* uit 1956;
- The Bluebell Railway in Groot-Brittannië: de oudste normaalsporige museumspoorlijn ter wereld en zusterorganisatie van de Museumstoomtram;
- Historisch Railvervoer Nederland (HRN), het samenwerkingsverband van de organisaties die historische railvoertuigen in ons land behouden en presenteren. HRN vertegenwoordigt Nederland in Fedecrail, de Europese koepelorganisatie voor museale en toeristische railorganisaties, die inmiddels door het Europees bestuur als representatieve organisatie voor de ontwikkelingen op railgebied is erkend en de stichting Mobiele Collectie Nederland (MCN): het samenwerkingsverband van de vliegende, varende en rijdende monumenten in ons land;
- Belangrijkste culturele partners in de publieksprogramma's en combinatiearrangementen zijn:
 - o Medemblik: Museum De Oude Bakkerij, Nederlands Stoommachinemuseum, Kasteel Radboud en Imkerij de Bijenstal;
 - o Hoorn: musea vertegenwoordigd in het Hoorns Museum Platform;
 - o Enkhuizen: Zuiderzeemuseum;
 - o Toeristisch Platform Hoorn, Toeristisch Platform Enkhuizen, regionale VVV's en Holland Boven Amsterdam.

8. Verwachtingen voor 2019 en verder.

De veelheid aan projecten en ontwikkelingen bij de Museumstoomtram, gecombineerd met een grote vervoers- en presentatie inspanning, leggen nog steeds een grote druk op de organisatie. Maatregelen om werkprocessen te verbeteren en zaken efficiënter te maken lijken hun vruchten langzamerhand wel af te werpen, maar dit zal in de komende periode blijvend moeten worden geanalyseerd. In ieder geval zullen in 2019 beleidsmaatregelen worden genomen, die voortkomen uit een analyse van de financiële en inhoudelijke resultaten van 2018:

- Er wordt blijvend gewerkt aan het verbeteren van het kassasysteem met e-tickets. Deze en verdere maatregelen op het gebied van ICT leiden tot hoger rendement van verkoop ten opzichte van werkdruk. De eerste resultaten worden zichtbaar, maar ook in 2019 zal hiervoor veel aandacht zijn.
- De zorg rond de relatief beperkte zitplaatscapaciteit in de personenrijtuigen vraagt om voortgaand beleid op zowel marketing als technisch gebied. Gelijkijdig moet worden gestreefd naar verdere ontwikkeling en ontsluiting van de collectie historisch stoomtrammaterieel. Het vanuit de Stichting Beheer Museumstoomtram begonnen project restauratie Tram voor Bello in een werkplaats die voor het publiek anders is ingericht, gaat hier een grote rol in spelen.
- Het verbeteren van de faciliteiten voor de afdeling horeca lijkt effect te hebben. De volgende stap zal de introductie van een nieuw buffetrijtuig zijn in de presentatie. Deze effecten zullen blijvend worden onderzocht.
- Het verder afstemmen van de dienstregeling op wat wij willen presenteren tegenover de wensen van de bezoekers blijft een punt van aandacht. Naast het blijven stimuleren van het vervoer in beide richtingen, wordt vanaf 2019 een kort product ontwikkeld voor andere tarieven, op andere momenten van de dag en meer gericht op museale beleving. Op deze manier kan de museum zich zo efficiënt mogelijk blijven ontwikkelen.
- Beheersing steeds hogere loonkosten.

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN
Heer Accountants B.V.

datum: 26 APR. 2019

paraaf: JB

De exploitatiebijdragen van de gemeenten Hoorn en Medemblik van essentieel belang om de Museumstoomtram zijn rol als toeristisch verbindende en culturele attractie in de regio te kunnen laten spelen en verder te ontwikkelen.

Streven is de opbrengst per reiziger te laten stijgen, want het is geen uitgemaakte zaak dat wij de groei van het aantal reizigers in de afgelopen jaren zo maar vast kunnen houden.

Er wordt blijvend ingezet op de projectmatige uitvoering van projecten in opdracht van de SBM waardoor het museum zich binnen de doelstelling en gericht op het publiek kan blijven ontwikkelen. Zo is al een begin gemaakt met de openstelling van het museum op momenten dat er volgens dienstregeling geen stoomtram rijdt (o.a. buiten het seizoen). Realisatie van het grote project Tramstation Hoorn en de verdere inrichting van het museumterrein in Hoorn nu er ook aan de uitbreiding van de werkplaats kan worden gewerkt zal hiervoor de basis leggen.

In de afgelopen jaren is een nieuwe dienstregeling en marketingplan geïmplementeerd dat gericht is op een langere verblijfstijd, meer beleving en nieuwe combinaties met andere attracties in de omgeving. Hierin is ook ruimte om meer van de collectie te laten zien en het verhaal over ons museum beter aan de bezoeker te vertellen.

Als gevolg van deze maatregelen verwachten wij nieuwe doelgroepen aan te spreken waarmee de bezoekersaantallen en opbrengsten zich verder in positieve zin kunnen ontwikkelen.

Hoorn, 5 februari 2019

B.V. Exploitiemaatschappij Museumstoomtram

Drs. R.P. van den Broeke
Directeur

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN
Heer Accountants B.V.

datum: 26 APR. 2019

paraaf: HB

Verslag van de Raad van Toezicht van de B.V. Exploitiemaatschappij Museumstoomtram over het boekjaar 2018.

De Raad van Toezicht (RvT) is in 2018 4 keer bijeen geweest tezamen met de directeur en 1 keer onderling waarin de evaluatie van de raad heeft plaatsgevonden. De vergadering van mei werd gecombineerd met de Algemene Vergadering van Aandeelhouders en die van november met de Commissie van Advies (CVA). Daarnaast waren er overleggen met de accountant (BDO). Om voor een aantal onderwerpen meer tijd te nemen en uit te diepen en vooral het formuleren van een toekomstvisie is er in april een brainstorming dag georganiseerd, zonder formele agenda, op een neutrale locatie (Automuseum Schagen).

Op verzoek van de directeur of op initiatief van leden van de RvT is er verschillende keren informeel contact geweest, waarbij in een aantal gevallen ook medewerkers uit de organisatie waren betrokken. Daarnaast zijn de leden aanwezig geweest bij bijeenkomsten met vrijwilligers, bij jubilea en bij speciale projecten en evenementen.

Het 50 jarig bestaan van de Museumstoomtram Hoorn-Medemblik nam uiteraard een belangrijke plaats in, en kreeg ondermeer gestalte door de organisatie van de opening van het Bello Atelier en het Bello Festival.

Mede door deze evenementen mocht het jubileumjaar zich in een geweldige belangstelling verheugen. Niet eerder mochten we 100.000 bezoekers verwelkomen en steeg het aantal reizigers naar een ongekende 178.000. Alle betrokken medewerkers verdienen dan ook onze waardering voor deze aansprekende prestatie.

Bewust wordt echter gekozen voor het niet verder najagen van het verbreken van deze records. De in de afgelopen jaren verworven naamsbekendheid stelt ons nu in staat om meer aandacht te gaan geven voor het museaal inhoudelijke verhaal dat ons uniek maakt. Dat betekent dat uitvoering van projecten met een hoge museale - en presentatiewaarde een hoge prioriteit krijgen. Daarnaast om de uitvoering van de "Herbestemming Werkplaats" op te starten. Dit alles om de bezoekers langer aan ons te binden en daarmee ook de opbrengst per bezoeker te verhogen.

De financiering van dit ambitieuze plan is nu rond. Plezierig is ook dat de Uitvoeringsovereenkomsten met de Gemeente Hoorn en de Gemeente Medemblik voor wederom 4 jaar zijn vastgesteld, derhalve tot en met 2022.

De Raad van Toezicht is verheugd opnieuw te hebben kunnen constateren dat de inzet van - en de afspraken met de Commissie van Advies op het gebied van het Veiligheidsbeheer tot volle tevredenheid is geweest in het afgelopen jaar.

De in alle opzichten positieve ontwikkelingen en het vertrouwen in de toekomst zijn voor de Raad van Toezicht aanleiding geweest het rooster van aftreden in werking te zetten. Gedurende 2018 is er op de website en via de openbare media geadverteerd om belangstelling te polsen. Uit de sollicitanten zijn een drietal kandidaten geselecteerd. Inmiddels is per eind december de heer Martijn Stam benoemd tot lid van de Raad van Toezicht onder gelijktijdig aftreden van de heer Peter Verdegaal. Wij danken de heer Verdegaal voor zijn inzet en betrokkenheid vanaf 2009. Naar verwachting zal mevrouw Arja Kapitein in 2019 aftreden en de heer Bert Rozemond in 2020.

De Raad van Toezicht wil nadrukkelijk Directie, medewerkers, vrijwilligers en commissieleden dank zeggen voor hun inzet in het afgelopen jaar.

De financiële jaarstukken zijn in april 2019 door de Raad van Toezicht goedgekeurd.

De Raad van Toezicht bestaat sedert 2009 uit onderstaande leden. Zij ontvangen voor hun werkzaamheden geen vergoeding.

De heer A.J.M.(Bert)Rozemond , voorzitter
Mevrouw Ir. A.C. (Arja) Kapitein, lid
De heer P.J. Verdegaal RA(Peter), lid

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN
Heer Accountants B.V.

datum: 26 APR. 2019

paraaf:

Jaarrekening

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN
Heer Accountants B.V.

datum: 26 APR. 2019

paraaf:

BALANS PER 31 DECEMBER 2018 (na voorstel winstbestemming)

ACTIVA

(in euro's)

	<i>31-dec-18</i>	<i>31-dec-17</i>
Vaste activa		
Materiële vaste activa		
Bedrijfsgebouwen en terreinen	41.733	60.164
Machines en gereedschappen	28.526	34.467
Inventaris	21.201	26.159
ICT	73.114	71.814
Vervoermiddelen	<u>435</u>	<u>835</u>
	165.009	193.439
Vlottende activa		
Vorraden	87.674	86.660
Vorderingen		
Handelsdebiteuren	38.410	16.997
Belastingen en sociale lasten	38.163	43.994
Overige vorderingen en overlopende activa	<u>91.212</u>	<u>120.624</u>
	167.785	181.615
Liquide middelen	444.377	359.778
Totaal	<u><u>864.845</u></u>	<u><u>821.492</u></u>

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN
Heer Accountants B.V.

datum: 26 APR. 2019

paraaf:

PASSIVA
(in euro's)

		<i>31-dec-18</i>	<i>31-dec-17</i>
Eigen vermogen			
Geplaatst kapitaal	838.041		838.041
Algemene Reserve	<u>-131.586</u>		<u>-186.656</u>
		706.455	651.385
Voorzieningen		12.632	16.466
Kortlopende schulden			
Crediteuren	56.109		63.345
Belastingen en sociale lasten	21.607		20.897
Rekening-courant SBS	8.878		14.278
Rekening-courant SBM	16.850		4.006
Overige schulden	<u>42.314</u>		<u>51.115</u>
		145.758	153.641
Totaal		<u><u>864.845</u></u>	<u><u>821.492</u></u>

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN
Heer Accountants B.V.

datum: 26 APR. 2019

paraaf:

WINST- EN VERLIESREKENING OVER HET BOEKJAAR 2018
(in euro's)

		2018	2017
BATEN			
Omzet	1.711.805	1.518.962	
Kostprijs omzet	<u>153.296</u>	<u>144.232</u>	
Totaal baten		1.558.509	1.374.730
LASTEN			
Directe exploitatiekosten	438.687	427.637	
Personeelskosten	886.943	828.150	
Afschrijvingen	66.307	63.914	
Overige bedrijfskosten	<u>476.342</u>	<u>526.096</u>	
Som der bedrijfskosten		<u>1.868.279</u>	<u>1.845.797</u>
Bedrijfsresultaat		-309.770	-471.067
Subsidies en giften		<u>373.649</u>	<u>370.397</u>
		63.879	-100.670
Financiële baten en lasten			
Rentebaten	8	28	
Rentelasten	<u>-8.817</u>	<u>-7.471</u>	
		-8.809	-7.443
Resultaat vóór belastingen		<u>55.070</u>	<u>-108.113</u>
Vennootschapsbelasting		0	0
Resultaat na belastingen		<u><u>55.070</u></u>	<u><u>-108.113</u></u>

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN
Heer Accountants B.V.

datum: 26 APR. 2019

paraaf: JB

JAARREKENING

GRONDSLAGEN VOOR DE FINANCIËLE VERSLAGGEVING

Algemeen

B.V. Exploitatiemaatschappij Museumstoomtram
Betreft een besloten vennootschap
Zetelende te Hoorn
Ingeschreven bij de KvK onder nummer 36003717

De jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW.

De algemene grondslag voor de waardering van de activa en passiva, alsmede voor de bepaling van het resultaat, is de verkrijgings- of vervaardigingsprijs. Voor zover niet anders vermeld, worden activa en passiva opgenomen voor de nominale waarde.

Schattingen

Bij het opstellen van de jaarrekening dient de ondernemingsleiding, overeenkomstig algemeen geldende grondslagen bepaalde schattingen en veronderstellingen te doen die medebepalend zijn voor de opgenomen bedragen. De feitelijke resultaten kunnen van deze schattingen afwijken.

Grondslagen voor de waardering van activa en passiva

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden gewaardeerd op aanschafwaarde, verminderd met de cumulatieve afschrijvingen en indien van toepassing, met bijzondere waardeverminderingen. De afschrijvingen worden gebaseerd op de geschatte economische gebruiksduur en worden berekend op basis van een vast percentage van de verkrijgingsprijs, rekening houdend met een eventuele restwaarde. Er wordt afgeschreven vanaf het moment van ingebruikneming. Op terreinen wordt niet afgeschreven.

Financiële vaste activa

Onder de financiële vaste activa zijn actieve belastinglatenties opgenomen, indien en voor zover het waarschijnlijk is dat realisatie van de belastingclaim te zijner tijd zal kunnen plaatsvinden. Deze actieve latenties zijn gewaardeerd tegen nominale waarde en hebben overwegend een langlopend karakter.

Van de niet-opgenomen compensabele verliezen ten bedrage van € 516.415 (2017: € 565.372) is het (nog) niet waarschijnlijk dat toekomstige fiscale winst beschikbaar komt ter compensatie of dat verrekeningsmogelijkheden kunnen worden benut.

Vorraden

De voorraden worden gewaardeerd tegen inkoopprijs of lagere marktwaarde.

Vorderingen

De vorderingen worden bij eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. Deze is gelijk aan de nominale waarde onder aftrek van de noodzakelijk geachte voorzieningen voor het risico van oninbaarheid, tenzij anders vermeld. Deze voorzieningen worden bepaald op basis van individuele beoordeling van de vorderingen.

Liquide middelen

De liquide middelen staan, voor zover niet anders vermeld, ter vrije beschikking van de vennootschap.

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN
Heer Accountants B.V.

datum: 26 APR. 2019

paraaf:

Voorzieningen

Voorzieningen worden gevormd tegen concrete of specifieke risico's en verplichtingen die op de balansdatum bestaan en waarvan de omvang onzeker is doch redelijkerwijs in te schatten.

Pensioenregeling

Op de pensioenregeling zijn de bepalingen van de Nederlandse Pensioenwet van toepassing en worden op contractuele basis premies aan pensioenfondsen betaald door B.V. exploitatiemaatschappij Museumstoomtram. De premies worden verantwoord als personeelskosten zodra deze verschuldigd zijn. Vooruitbetaalde premies worden opgenomen als overlopende activa indien dit tot een terugstorting leidt of tot een vermindering van toekomstige betalingen. Nog niet betaalde premies worden als verplichting op de balans opgenomen.

Voorziening jubileumuitkering

Overige langlopende personeelsbeloningen zijn die welke deel uitmaken van het beloningspakket, zoals beloningen wegens jubilea en hebben een langlopend karakter.

De netto-verplichting voor deze personeelsbeloningen, is het bedrag van de toekomstige uitkering die werknemers in ruil voor hun diensten hebben verdiend in de huidige en vorige verslagperioden. De verplichting wordt berekend op vergelijkbare wijze als bij toegezegde-pensioenregelingen. Actuariële winsten en verliezen op overige langlopende personeelsbeloningen worden direct in de winst- en verliesrekening verwerkt.

Kortlopende schulden

De kortlopende schulden hebben een verwachte looptijd van maximaal één jaar.

Grondslagen voor de resultaatbepaling

Algemeen

Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen de baten en alle hiermee verbonden, aan het verslagjaar toe te rekenen lasten. De lasten worden bepaald met inachtneming van de hiervoor vermelde waarderingsgrondslagen.

Winsten worden verantwoord in het jaar waarin de bate is gerealiseerd. Verliezen worden in aanmerking genomen in het jaar waarin deze voorzienbaar zijn.

De overige baten en lasten worden toegerekend aan de verslagperiode waarop deze betrekking hebben.

Overige bedrijfsopbrengsten

Exploitatiesubsidies worden ten gunste van de winst- en verliesrekening gebracht in het jaar ten laste waarvan de gesubsidieerde uitgaven komen/waarvan de opbrengsten zijn gederfd/waarvan het exploitatietekort zich heeft voorgedaan.

Afschrijvingen

De afschrijvingen zijn gerelateerd aan de aanschafwaarde van de betreffende materiële vaste activa.

Financiële baten en lasten

De financiële baten en lasten betreffen van derden ontvangen (te ontvangen) en aan derden betaalde (te betalen) interest.

Belastingen resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening

De vennootschapsbelasting wordt berekend over het resultaat volgens de winst- en verliesrekening tegen het gelden tarief, rekening houdend met fiscale faciliteiten en beperkingen.

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN
Heer Accountants B.V.

datum: 26 APR. 2019

paraaf: JB

TOELICHTING OP DE BALANS PER 31 DECEMBER 2018

ACTIVA

Vaste activa

Materiële vaste activa

(in euro's)	<i>Bedrijfsge bouwen en -terreinen</i>	<i>Machines en gereed- schappen</i>	<i>Inventaris</i>	<i>ICT</i>	<i>Vervoer- middelen</i>	<i>Totaal</i>
Saldo per 1 januari 2017						
Aanschaffingswaarde	221.710	83.037	67.037	140.343	2.001	514.128
Cumulatieve afschrijvingen	-161.546	-48.570	-40.878	-68.529	-1.166	-320.689
Boekwaarde	<u>60.164</u>	<u>34.467</u>	<u>26.159</u>	<u>71.814</u>	<u>835</u>	<u>193.439</u>
Mutaties in de boekwaarde						
Investeringsen	0	4.669	7.200	26.008	0	37.877
Desinvesteringen	0	0	0	0	0	0
Afschrijvingen desinvestering	0	0	0	0	0	0
Afschr. materiële vaste activa	-18.431	-10.610	-12.158	-24.708	-400	-66.307
Saldo	<u>-18.431</u>	<u>-5.941</u>	<u>-4.958</u>	<u>1.300</u>	<u>-400</u>	<u>-28.430</u>
Saldo per 31 december 2017						
Aanschaffingswaarde	221.710	87.706	74.237	166.351	2.001	552.005
Cumulatieve afschrijvingen	-179.977	-59.180	-53.036	-93.237	-1.566	-386.996
Boekwaarde	<u>41.733</u>	<u>28.526</u>	<u>21.201</u>	<u>73.114</u>	<u>435</u>	<u>165.009</u>
Afschrijvingspercentages:	3% - 10%	20%	20%	20%	20%	

Vlottende activa

31-12-2018 31-12-2017

(in euro's)

Vorraden

87.674 86.660

Vorraden

Technische voorraden
Voorraad handelsgoederen
Treinkaartjes

60.400 57.342
25.963 24.617
1.311 4.701
87.674 86.660

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN
Heer Accountants B.V.

datum: 26 APR. 2019

paraaf: HB

Vorderingen

Handelsdebiteuren

Debiteuren	<u>38.410</u>	<u>16.997</u>
------------	---------------	---------------

Belastingen

Omzetbelasting	<u>38.163</u>	<u>43.994</u>
----------------	---------------	---------------

Overige vorderingen en overlopende activa

Verzekeringen	21.247	18.369
Stichting Museumkaart	52.355	63.882
Vooruitbetaalde kosten	14.739	16.966
Statiegeld	442	500
Diversen	<u>2.429</u>	<u>20.907</u>
	<u>91.212</u>	<u>120.624</u>

Van de vorderingen heeft een totaalbedrag van € nihil een looptijd langer dan een jaar.

Liquide middelen

ING Bank, rekening courant	58.532	39.116
Rabobank, rekening courant	104.685	189.224
Rabobank bedrijfs telespaarrekening	276.922	126.893
Kas	<u>4.238</u>	<u>4.545</u>
	<u>444.377</u>	<u>359.778</u>

Aan het pensioenfonds is een bankgarantie afgegeven conform voorgaande jaren van € 25.040. Deze is per 1 januari 2019 beëindigd.

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN
Heer Accountants B.V.

datum: 26 APR. 2019

paraaf: **HB**

PASSIVA

31-12-2018 31-12-2017

(in euro's)

Eigen vermogen

Geplaatst kapitaal

Saldo per 1 januari	838.041	838.041
Mutatie	0	0
Stand per 31 december	<u>838.041</u>	<u>838.041</u>

Het maatschappelijk kapitaal bestaat uit 50.000 gewone aandelen van nominaal f 100 (omgerekend € 2.268.900).

De aandelen zijn als volgt geplaatst:

Stichting Administratiekantoor	836.680	836.680
P.J. Scholten en de erven Scholten	1.361	1.361
Totaal	<u>838.041</u>	<u>838.041</u>

Algemene reserve

Saldo per 1 januari	-186.656	-78.543
Uit resultaatverdeling	55.070	-108.113
Stand per 31 december	<u>-131.586</u>	<u>-186.656</u>

Voorzieningen

Voorziening jubileumuitkering

Beginstand	16.466	14.149
Dotatie	1.827	2.317
Onttrekking	5.661	0
Eindstand	<u>12.632</u>	<u>16.466</u>

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN
Heer Accountants B.V.

datum: 26 APR. 2019

paraaf:

(in euro's)	31-12-2018	31-12-2017
Kortlopende schulden		
<u>Crediteuren</u>	<u>56.109</u>	<u>63.345</u>
<u>Belastingen en sociale lasten</u>		
Loonheffing	<u>21.607</u>	<u>20.897</u>
<u>Rekening-courant Stichting Beheer Spoorlijn</u>	<u>8.878</u>	<u>14.278</u>
<u>Rekening-courant Stichting Beheer Museumstoomtram</u>	<u>16.850</u>	<u>4.006</u>
De rekeningen-courant zijn kortlopend van aard, er is geen rente berekend.		
<u>Overige schulden</u>		
Vakantiegeld, inclusief sociale lasten	27.327	27.002
Accountantskosten	5.235	10.500
Diversen	9.752	13.613
	<u>42.314</u>	<u>51.115</u>

Niet in de balans opgenomen verplichtingenHuurcontracten

De vennootschap heeft zich contractueel verplicht tot het betalen van huurtermijnen voor de MS Friesland tot een resterend totaalbedrag van € 290.000. Daarvan vervalt binnen één jaar € 290.000. Bij deze berekening is rekening gehouden met inflatiecorrecties uit het verleden maar niet met toekomstige inflatiecorrecties.

De grond onder de loods op het station welke in eigendom is van de vennootschap wordt gehuurd van de NS. Voor de grond is de vennootschap verplicht om, zolang de loods in eigendom van de vennootschap blijft, een huur te betalen van € 724 per kwartaal.

Leasecontracten

Er zijn leasecontracten aangegaan voor de lease van twee bedrijfsauto's. De totale verplichting bedraagt € 10.913, daarvan vervalt binnen één jaar 6.622 en tussen één en vijf jaar € 4.291.

Subsidies gemeenten

Door de gemeente Hoorn wordt voor de periode van 2015 tot en met 2018 een jaarlijkse subsidie verleend aan de vennootschap, indien de vennootschap voldoet aan de gestelde voorwaarden die overeen zijn gekomen in de uitvoeringsovereenkomst.

Door de gemeente Medemblik wordt voor de periode van 2016 tot en met 2018 een jaarlijkse subsidie verleend aan de vennootschap, indien de vennootschap voldoet aan de gestelde voorwaarden die overeen zijn gekomen in de uitvoeringsovereenkomst.

Fiscale eenheid

De vennootschap is in verband met de fiscale eenheid hoofdelijk aansprakelijk voor de schulden omzetbelasting van Stichting Beheer Museumstoomtram en Stichting Beheer Spoorlijn.

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN
Heer Accountants B.V.

datum: 26 APR. 2019

paraaf: JB

TOELICHTING OP DE WINST- EN VERLIESREKENING OVER 2018

(in euro's)	2018	2017
Bedrijfsopbrengsten		
<u>Netto-omzet</u>		
Vervoer	1.166.413	1.043.582
Omzet horeca	413.434	351.082
Restauratie werkzaamheden ten behoeve van materieel en gebouwen Stichting Beheer Museumstoomtram	102.410	72.913
Restauratie Oostenrijkse rijtuigen	19.992	38.556
Commissie reisbemiddeling	2.831	0
Diversen (waaronder sponsoring, folderverspreiding)	6.725	12.829
	<u>1.711.805</u>	<u>1.518.962</u>
Bedrijfslasten		
<u>Kostprijs omzet</u>		
Kostprijs omzet horeca	137.955	113.779
Touroperating commissie	15.341	30.453
	<u>153.296</u>	<u>144.232</u>
<u>Directe exploitatiekosten</u>		
Huur boot	286.103	282.414
Kolen	49.523	50.968
Dieselolie en smeerolie	15.881	12.718
Water	7.628	7.203
Plaatskaarten	5.796	7.822
Mobilofoon	1.393	1.961
Schoonmaakmiddelen	1.888	3.558
Huur stations Wognum, Opperdoes, Twisk, Medemblik en Hoorn	33.281	33.000
Milieu	2.175	7.168
Evenementen	29.824	16.428
Diversen	5.195	4.397
	<u>438.687</u>	<u>427.637</u>
<u>Personeelskosten</u>		
Lonen en salarissen	623.595	596.482
Sociale lasten	121.353	111.859
Pensioenlasten	85.210	82.209
Overige personeelskosten	56.785	37.600
	<u>886.943</u>	<u>828.150</u>
<u>Lonen en salarissen</u>		
Lonen en salarissen	639.087	611.684
Vakantietoelage	51.387	48.106
Mutatie voorziening jubileumuitkering	1.827	2.317
Ziekengeldvergoeding	-1.004	-4.316
Vergoeding Werksaam	-2.861	-4.701
	<u>688.436</u>	<u>653.090</u>
Af: Loonkosten doorberekend aan:		
Stichting Beheer Spoorlijn	-45.689	-42.606
Stichting Beheer Museumstoomtram	-19.152	-14.002
	<u>623.595</u>	<u>596.482</u>

Bij de vennootschap waren in het verslagjaar, naast ongeveer 284 (2017: 267) onbetaalde parttime vrijwilligers, gemiddeld ca. 21 (2017: ca. 21) fte werkzaam.

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDE
Heer Accountants B.V.

(in euro's)	2018	2017
<i>Sociale lasten</i>		
Uitvoeringsinstelling	121.997	109.313
Premie invaliditeitspensioen	-644	-1.072
Loonkostensubsidies	0	3.618
	<u>121.353</u>	<u>111.859</u>
<i>Pensioenlasten</i>		
Premies pensioenverzekeringen	90.059	87.066
Doorberekening aan SBS	-3.542	-3.782
Doorberekening aan SBM	-1.307	-1.075
	<u>85.210</u>	<u>82.209</u>
<i>Overige personeelskosten</i>		
Diverse kostenvergoedingen	22.834	20.103
Kantinekosten	4.876	2.189
Administratiekosten	4.582	4.750
Bedrijfskleding	547	684
Opleiding	15.777	4.198
Diverse personeelskosten	8.169	5.676
	<u>56.785</u>	<u>37.600</u>
<u>Afschrijvingen materiële vaste activa</u>		
Bedrijfsgebouwen en terreinen	18.431	19.106
Machines en gereedschappen	10.610	10.292
Inventaris	12.158	10.958
ICT	24.708	23.158
Vervoermiddelen	400	400
	<u>66.307</u>	<u>63.914</u>
<u>Overige bedrijfskosten</u>		
Huisvestingskosten	56.285	48.198
Verkoopkosten	110.353	159.027
Autokosten	8.109	8.693
Algemene kosten	96.893	116.386
Verzekeringen	24.518	23.621
Materieelkosten	59.184	63.171
Huur spoorlijn en materieel	121.000	107.000
	<u>476.342</u>	<u>526.096</u>
<u>Subsidies</u>		
Gemeente Hoorn	251.262	250.762
Gemeente Medemblik	122.387	119.635
	<u>373.649</u>	<u>370.397</u>

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN
Heer Accountants B.V.

datum: 26 APR. 2019

paraaf:

(in euro's)	2018	2017
Financiële baten en lasten		
<u>Rentebaten</u>		
Rabobank, rekening-courant	<u>8</u>	<u>28</u>
<u>Rentelasten</u>		
Kosten geldverkeer	<u>-8.817</u>	<u>-7.471</u>

Statutaire regeling inzake de winstbestemming

Overeenkomstig de bepaling in artikel 20 lid 2 van de statuten staat winst ter beschikking van de algemene vergadering van aandeelhouders.

Blijkens lid 4a mag, indien in enig jaar een verlies is geleden dat niet uit een reserve kan worden bestreden of op andere wijze gedelgd wordt, in een volgend jaar geen winstuitkering geschieden zolang zodanig verlies niet is aangezuiverd.

Voorstel resultaatbestemming 2018

Vooruitlopend op de vaststelling van de jaarrekening door de Algemene Vergadering van Aandeelhouders is het resultaat na belasting over 2018 ad € 55.070 toegevoegd aan de Algemene Reserve.

Hoorn,
B.V. Exploitiemaatschappij Museumstoomtram

Drs. R.P. van den Broeke
Directeur

Vastgesteld in de bestuursvergadering van d.d.

Goedgekeurd door de Raad van Toezicht in de vergadering van d.d.

De heer A.J.M. Rozemond

Mevrouw Ir. A.C. Kapitein

De heer P.J. Verdegaal RA

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN
Heer Accountants B.V.

datum: 26 APR. 2019

paraaf:

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan: de aandeelhouders van B.V. exploitatiemaatschappij Museumstoomtram

A. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2018

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2018 van B.V. exploitatiemaatschappij Museumstoomtram te Hoorn gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van B.V. exploitatiemaatschappij Museumstoomtram op 31 december 2018 en van het resultaat over 2018 in overeenstemming met titel 9 Boek 2 van het in Nederland geldende Burgerlijk Wetboek (BW).

De jaarrekening bestaat uit:

- 1 de balans per 31 december 2018;
- 2 de winst-en-verliesrekening over 2018; en
- 3 de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van B.V. exploitatiemaatschappij Museumstoomtram zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (VIO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

B. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie, die bestaat uit:

- het bestuursverslag;
- de overige gegevens.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;

- alle informatie bevat die op grond van titel 9 Boek 2 BW is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in titel 9 Boek 2 BW en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van het bestuursverslag en de overige gegevens in overeenstemming met titel 9 Boek 2 BW.

C. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het bestuur voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met titel 9 Boek 2 BW. In dit kader is het bestuur tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de organisatie in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de organisatie te liquideren of de activiteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de organisatie haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen.

Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de vennootschap;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de organisatie haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een organisatie haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Wij communiceren met het bestuur onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Hoorn, 26 april 2019

Heer Accountants B.V.

H. Bouma AA

Bijlage bij de jaarrekening B.V. Exploitatiemaatschappij Museumstoomtram

Nevenfuncties leden Raad van Toezicht:

Bert Rozemond	• Vice - voorzitter Raad van Toezicht Clusius College• lid Raad van Advies van Athletics Skills Company• Voorzitter V.v.E De Paerel• Lid Commissie van Beroep NVF
Arja Kapitein	• Eigenaar Arja Kapitein Advies (organisatie bureau)• (Mede) eigenaar van Automuseum Schagen• Lid Raad van Toezicht Kopgroep Bibliotheken• Fractievoorzitter D66 Gemeenteraad Medemblik (tot 1-3-2018)• Crowdfundcoach bij Collin Crowdfund
Peter Verdegaal	• Penningmeester Westfrieze sportverkiezingen• Penningmeester Businessclub FC Volendam• Bestuurslid Stichting Jachthaven Andijk• Voorzitter Raad van Commissarissen Koninklijke Van der Wees Groep B.V.• Commissaris Toekomst Groep B.V.

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN
Heer Accountants B.V.

datum: 26 APR. 2019

paraaf: